

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitruvius Itervm Et Frontinus

Vitruvius

Florentiae, 1513

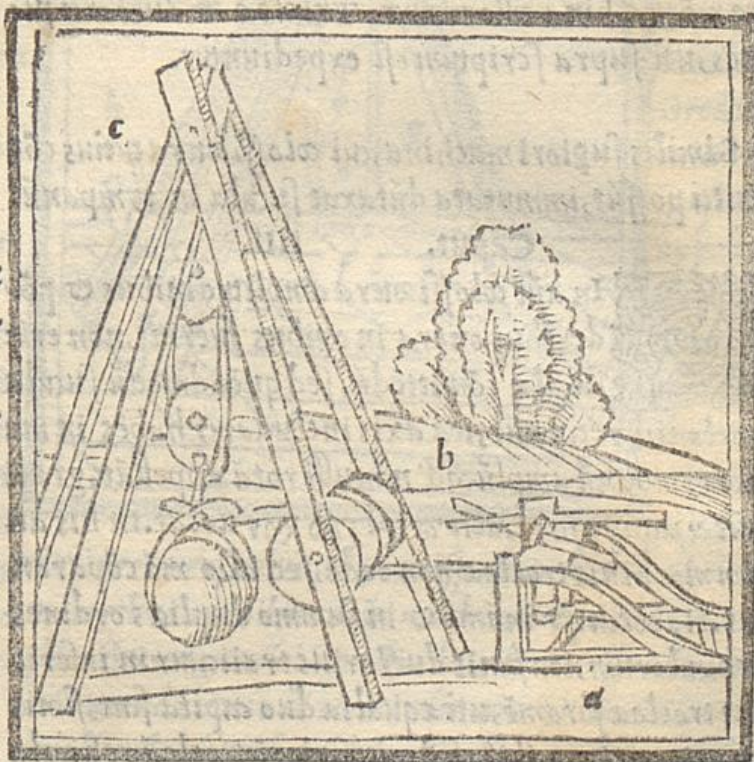
Aliud machinae tractoriae genus. Caput. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12979

LIBER

tympanū in axe, ibiq; ut hereāt colligātur, Tum autē circa tympanū inuolutus alter funis refertur ad ergatam, & is circūactus tympanū & axē inuoluēdo, funes qui in axe religati sunt pariter se extendunt, & ita leniter leuant onera sine periculo.

d. ergata
b. tympanum
c. fibulatio

Quod si maius tympanū collocatum, aut in medio, aut in una pte extrema, habuerit sine ergata calcantes hoies, expeditiores hēre poterit operis effectus.

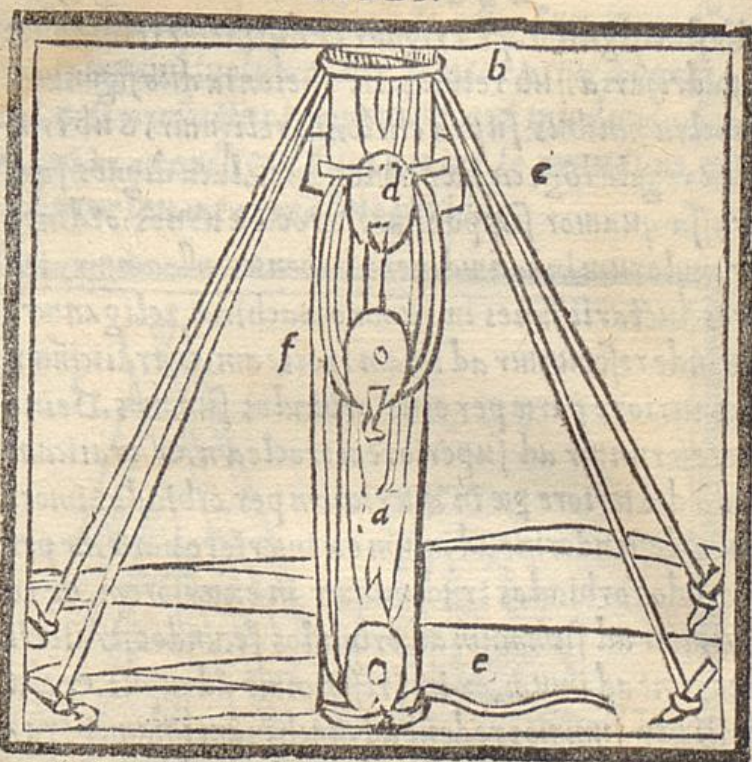
Aliud machinae tractoriae genus. Cap. V.

Quod si autē aliud genus machinae satis artificiosum, & ad usum celeritatis expeditum, sed in eo dare operā nō possunt nisi peri-

ti. Est. n. tignum, qd̄ erigitur & distinetur retinaculis
 quadrisariā, sub retinaculis chelonia duo figuntur,
 troclea finibus supra chelonia religatur, Sub tro-
 clea regula lōga arciter pedes duos, lata digitos sex,
 crassa quatuor supponitur. Trocleæ ternos ordines
 orbiculorum in latitudinem habentes collocantur, ita
 tres ductarii fines in summo machinæ religantur.
 Deinde referuntur ad imam trocleam, & traiciuntur
 ex interiore parte per eius orbiculos summos. Dein-
 de referuntur ad superiorem trocleam, & traiciuntur
 à dexteriore pte in interiorem per orbiculos imos.
 Cum descenderint ad imum ex interiore parte, & per
 secundos orbiculos traducuntur in exteriorem, & re-
 feruntur ad summum ad orbiculos secundos, traiecti
 redeunt ad imum, ex imo referuntur ad caput, & tra-
 iecti per summos redeunt ad machinam imam. In ra-
 dice autem machinæ collocatur tertia troclea. Eam au-
 tem græci ε̄ τ̄ ᾱ γ ο υ τ ο, nostri artemonem appellant.
 Ea troclea religatur ad machinæ radicem habens or-
 biculos tres, per quos traiecti fines traduntur homi-
 nibus ad ducendum. Ita tres ordines hominum du-
 centes sine ergata celeriter onus ad summum perdu-
 cunt. Hoc genus machinæ polystaston appellatur, q̄
 multis orbiculorum circuitiōibus, & facilitatem sum-
 mam præstat & celeritatem. Vna autē statutio tigni
 hanc habet utilitatem, q̄ antequam tum uelit ad dex-
 tra ac sinistra, ad latera declinando onus deponere
 potest.

ungh. a
 hanc. d
 nio
 col. d. a
 muis
 noboy. b
 sup. d. l
 ay. d. l. g. ay
 sp. d. l. l
 ad. sub. l
 col. d. l. l
 noboy. d
 ay. g. l. up
 o. g. ay. d. l
 ay. d. l. g. ay
 noboy. d
 ay. g. l. up

a. tignum
 b. retina,
 cula
 c. chelo-
 nium
 d. troclea
 sub qua
 regula po-
 sita est
 f. ducta-
 rii funes
 e. troclea
 qua gra-
 uia pagō-
 ra nostri
 artemonē
 dicunt

Harū machinationū omnium, quæ supra sunt scri-
 ptæ rōnes nō mō ad has res, sed ad onerādas & exo-
 nerandas naues sunt paratæ, aliæ erectæ, aliæ pla-
 ne in charchesiis uersatilibus collocatæ. Nō minus si-
 ne tignorū erectiōibus in plano ēt eadē rōne & tēpa-
 tis funibus & trocleis subductiōes nauū efficiuntur.

Ingeniosa Ctesiphōtis rō ad grauiā onera ducēda.

Caput.

VI.

Non est alienum etiam Ctesiphontis inge-
 niosam inuentionem exponere. Is enim
 scapos columnarū ex lapicidinis cum de-
 portare uellet Ephesum ad Dianæ fanū, ppter ma-
 gnitudinem onerum, & uiarum campestem molli-
 tudinem, nō confusus carris, ne rotæ deuorarentur,